

ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO

**Etelä-Karjalan liiton
talous- ja toimintasuunnitelma
vuosiksi 2023–2025**

Talousarvio vuodeksi 2023

Maakuntahallitus 14.11.2022

Maakuntavaltuusto 5.12.2022

Sisällys

1	Maakuntajohtajan yleiskatsaus	3
2	Keskeiset linjaukset	4
3	Toiminnalliset tavoitteet 2023 – 2025	4
3.1	Vaikuttava ja kestävä elinvoimatyö	5
3.2	Pidetty ja houkutteleva työpaikka	13
3.3	Arvostettu osaaja, edunvalvoja ja yhteistyökumppani	13
4	Toiminnallinen tehokkuus.....	15
5	Organisaatio ja henkilöstö	15
5.1	Liiton toimiala, organisaatio ja henkilöstö	15
5.2	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen	16
6	Talousarvion yleisperustelut.....	18
7	Jäsenkuntien maksuosuudet.....	19
8	Talousarvion sitovuustaso ja täytäntöönpano.....	19
9	Kuntayhtymähallinto.....	20
10	Taloussuunnitelma	22
	Liite 1.....	25

1 Maakuntajohtajan yleiskatsaus

”Muutamme tarinan suunnan”, kuuluu Etelä-Karjalan liiton strategian visio vuodelle 2025. Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022 muutti maakunnan suuntaa tavalla, jota emme olisimme vielä strategian hyväksymisvaiheessa vuonna 2021 voineet uskoa. Aika, jolloin Etelä-Karjalassa odotettiin ensin suotuisaa ruplan kurssikehitystä ja myöhemmin koronarajoitusten purkamista, on päättynyt. Aluetalouden uudistumistarve on nyt kovempi kuin aikoihin ja sen eteen on tehtävä entistäkin kovemmin työtä.

Uudessa geopoliittisessa tilanteessa Etelä-Karjala on paljon vartijana EU:n ja tulevan NATO:n itärajalla. Rajaseudun kehittäminen ei ole vain aluepolitiikkaa, vaan koko Suomen ja läntisen maailman turvallisuuskysymys. Tarvitaan, paitsi vahva raja, niin myös vahva rajaseutu. Pääministeri Sanna Marinin hallitus on kohdentanut resursseja rajaturvallisuuteen ja linjannut myös erityisistä toimista itäisen Suomen elinvoiman kehittämiseksi. Etelä-Karjalan ja koko Suomen intresseissä tulee olla, että tahtotila jatkuu myös seuraavalla hallituskaudella.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa heijastuu niin Etelä-Karjalan kuin koko Suomen ja maailman talouteen. Kriisit ovat seuranneet toistaan, kun koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan jatkona energiakriisi koettelee erityisesti Euroopan taloutta.

Etelä-Karjala on selvinnyt kaikinensa viime vuosien vaikeista ajoista kuitenkin kohtuullisen hyvin - työttömyys- ja työllisyyslukujen valossa jopa loistavasti. Työttömien määrä oli elokuussa 2022 noin 15 vuoteen alhaisin: 5400 henkilöä ja työttömyysprosentti alle 10. Työllisyysaste oli kivunnut elokuussa 2022 lähes 74 prosenttiin. Ilahduttavaa on, että eniten työllisten määrä on kasvanut liike-elämän palveluissa. Hyvä työllisyystilanne ei näy kuitenkaan väestötilastoissa, jotka kertovat edelleen väestön voimakkaasta vähenevästä. Työikäisen väestön vähetessä yhä suurempi haaste on pula osaavasta työvoimasta.

Etelä-Karjalan liiton tehtäväkenttä pysyy ennallaan, kun hyvinvointialueet aloittavat työnsä vuonna 2023. Etelä-Karjalan liiton tehtävät pysyvät ennallaan myös TE-palvelu-uudistuksen jälkeen. Etelä-Karjalan liitto on yhteistyökumppanina tukemassa työllisyyspalvelu-uudistuksen onnistumista vuodesta 2025 alkaen ja kytkemässä sitä tiiviiksi osaksi alueiden elinvoiman kehittämistä.

Etelä-Karjalan liitto toimii siis jatkossakin aluekehitysviranomaisena ja maakunnan edunvalvojana. EU-rahoituksen välittäjänä vuosi 2023 tulee olemaan Etelä-Karjalan liitossa aktiivinen, kun oikeudenmukaisen siirtymän rahaston toimeenpano on viimein alkamassa. Myös Euroopan aluekehitys-rahaston ja kansallisten varojen välittäminen jatkuu maakuntaohjelman tavoitteita tukevaan toimintaan.

Kaakkois-Suomi - Venäjä -rajaohjelma 2014 - 2020 viedään loppuun Suomen puolella vuoden 2024 aikana. Uutta Venäjä-ohjelmaa ei muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa tulla toteuttamaan. Ohjelmakaudelle 2021 - 2027 allokoitu rajaohjelmärahoitus ja sen uudelleenkanavointi alueelle on yksi liiton tärkeistä edunvalvontakysymyksistä. Muuttunut toimintaympäristö huomioidaan myös mm. käynnissä olevassa maakunta-kaavoituksessa ja liikennejärjestelmän suunnittelussa. Rajalle johtavien väylien kehittämisen sijaan edunvalvonnan painopiste on maan sisäisen raideliikenteen kehittämisessä ja yhteyksien varmistamisessa läntiseen Eurooppaan.

Haastavista olosuhteista huolimatta Etelä-Karjalan liiton todella osaava henkilöstö tekee erittäin motivoituneena työtä maakunnan parhaaksi. Työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Hyvinvoiva henkilöstö on edellytys sille, että asiantuntijaorganisaationa pystymme vastaamaan jatkuvaan toimintaympäristön muutokseen ja luomaan edellytyksiä maakunnan elinvoiman vahvistamiseksi. Yhdessä Etelä-Karjalan joukkueena toimien muutamme tarinan suunnan.

2 Keskeiset linjaukset

Etelä-Karjalan liiton avaintehtävät vuonna 2023 ovat

1. Edistetään maakunnan elinvoimaa toteuttamalla Etelä-Karjalan maakuntaohjelmaa 2022–2025 rahoituksen sekä asiantuntija- ja verkostotyön avulla
2. Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n valmistelu
3. Edunvalvonnassa vaikutetaan erityisesti hallitusohjelmaan ja sen toimeenpanoon sekä kaakkaisen rajaseudun kehittämisrahoitukseen.
4. Organisaation toiminnan ja osaamisen kehittäminen työhyvinvoinnin huomioivalla tavalla sekä hyvä työnantajakuva säilyttäen

3 Toiminnalliset tavoitteet 2023 – 2025

Etelä-Karjalan liitto vastaa aluekehityslainsäädännön sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakunnan strategisen kehittämisen kokonaisuudesta ja maakuntakaavoituksesta.

Maakunnan strategisen kehittämisen kokonaisuuteen kuuluu alla olevassa kuvassa esitettyjä tehtäviä, jotka ovat mm. suunnittelu- ja asiantuntijatyötä, projektien, verkostojen ja työryhmien koordinoimista sekä aktiivista edunvalvontaa ja lausuntojen laatimista aluekehitykseen ja –suunnitteluun vaikuttavista asioista.

Liitto tekee eri tehtävissä tiivistä yhteistyötä valtion viranomaisten, muiden maakunnan liittojen, kaupunkien, kuntien, oppilaitosten, yritysten ja muiden kehittämistoimijoiden kanssa.

Etelä-Karjalan liitto uudisti strategiansa vuonna 2021. Strategian mukaan Etelä-Karjalan liiton strategiset tavoitteet ovat:

- Teemme joukkueena vaikuttavaa ja kestävästä elinvoimatyötä
- Etelä-Karjalan liitto on pidetty ja houkutteleva työpaikka
- Etelä-Karjalan liitto on arvostettu osaja, edunvalvoja ja yhteistyökumppani

Liiton toiminnalliset tavoitteet kuvataan alla em. strategisiin tavoitteisiin kytkettyinä.

3.1 Vaikuttava ja kestävä elinvoimatyö

Maakuntaohjelma vaikuttavan ja kestävä elinvoimatyön linjaajana

Tärkein koko maakunnan suuntaa viitoittava asiakirja on maakuntaohjelma, jonka maakuntaliitto laatii maakunnan kehittämisen tavoitteet sekä keskeiset toimet sisältäen neljäksi vuodeksi kerrallaan. Tuoreessa vuoteen 2025 tähtäävän maakuntaohjelman neljä kehittämisen kärkeä ovat: Välittävä eKarjala, Yritteliäs eKarjala, Ympäristövastuullinen eKarjala ja Vilkasliikkeinen eKarjala. Lisäksi maakuntaohjelma sisältää alue- ja rakennepolitiikan rahoitusta ohjaavan älykkään erikoistumisen strategian.

Kuva 1. Maakuntaohjelman kärkivalinnat

Etelä-Karjalan tulevaisuus pohjautuu vahvuuksien hyödyntämiselle. Maakuntaohjelman kärkivalintojen taustalla on kestävä kehityksen neljä osa-aluetta: sosiaalinen, taloudellinen, ympäristöllinen ja kulttuurillinen kestävyys. Älykkään erikoistumisen strategiset kärjet kiinnittyvät kuhunkin kärkivalintaan muodostaen teemaan liittyvät TKI-kehittämiskokonaisuudet. Maakuntaohjelmaa ja älykästä erikoistumista läpileikkaavat neljä muutosvoimaa: saavutettavuus, digivoima, kokeilukulttuuri ja kansainvälisyys.

Kullekin maakuntaohjelman kärkivalinnalle ja älykkään erikoistumisen kärjelle on määritelty erikseen seurattavat mittarit, joille on asetettu tavoitteet vuodelle 2025. Tavoitteet heijastavat kehityksen suuntaa, jota halutaan tukea. Tärkeimmät mittarit koko maakunnalle vuoteen 2025:

Mittari	Selite	Viimeisin tilastotieto	Tavoite 2025
Väkiluku	Maakunnan väkiluku vuoden lopussa	126 107 (2021)	127 000
Väestöllinen huoltosuhde	Lapsia ja eläkeikäisiä suhteessa 100 työikäiseen (maakunnan keskiarvo)	70,3 (2021)	72
BKT	Bruttokansantuote asukasta kohden	39 127 € (2019)	45 000 €
Avoimen sektorin osuus työpaikoista	Ulkomaankauppa käyvän kansantalouden osan osuus työpaikoista	65,5 % (2020)	yli 70 %
Yritystoimipaikat	Yritystoimipaikkojen määrä 1000 asukasta kohti	67 (2020)	68
TKI-menot	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot asukasta kohden	1071 euroa (2021)	1100
Työllisyysaste	Työllisten osuus väestöstä pohjautuen Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen	67,2 % (2021)	72 %
Työttömyysaste	Työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastoista otettu vuosikeskiarvo	8,9 % (2021)	alle 10%
Kasvihuonekaasupäästöt	Päästöt asukasta kohden pohjautuen Suomen Ympäristökeskuksen Hinku-laskentaan	5,6 t (2020)	Vähenee kohti Hinku-tavoitetta

Taulukko 1. Maakuntaohjelman seurantamittarit

Maakuntaohjelma toteuttaa pidemmän aikavälin visiota vuoteen 2040: Etelä-Karjalan on uusinajattelijoiden kestävä kotisatama. Alueella panostetaan kasvukulttuuriin ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, kestävään teknologiaan ja sen kehittämiseen, varmistetaan hyvät koulutusmahdollisuudet ja toimivat peruspalvelut sekä Saimaan potentiaali hyödynnetään.

Etelä-Karjalan liiton tehtävä on edistää maakuntaohjelman toteutumista rahoituksen, edunvalvonnan ja verkosto-, projekti- ja ennakointitoiminnan avulla. Maakuntaohjelmaa toteutetaan alueellisin, kansallisin ja EU-varoin. Maakunnan sisällä kuntien, oppilaitosten ja yritysten rooli on kehittämistyössä ja sen rahoituksessa merkittävä.

Maakuntaohjelman seurantatyössä keskeinen asiakirja on vuosittain laadittava maakuntien tilannekuva, jota käytetään valtion ja maakuntien välisten aluekehityskeskustelujen pohjamateriaalina. Aluekehityksen tilannekuvassa tarkastellaan alueiden kehittämisen kokonaistilannetta tietoa kooten ja analysoiden. Tilannekuva rakentuu yhteiselle tilastotietopohjalle, jota täydentää kokemuksellinen seuranta- ja ennakointitieto. Tilanneku-

vassa tehdään analyysi alueen kehityksestä, nykytilanteesta ja tulevaisuudesta sekä nostetaan aluekehittämiskeskusteluun keskeisimmät kysymykset. Vuoden 2023 aluekehittämiskeskustelut käydään kaikkien maakuntien sekä TEM:n kanssa yhteisesti ja keskusteluissa on kolme käsiteltävää teemaa:

- osaavan työvoiman saatavuus
- vihreä siirtymä
- TKI-rahoituksen turvaaminen

Aluekehityskeskustelut ohjaavat myös kansallista aluekehitysrahoitusta. ALKE-keskustelujen ajankohta on helmikuussa 2023, jonka johtopäätösten pohjalta Etelä-Karjalan liitto saa uusia askelmerkkejä toimintaansa edellä mainittujen teemojen osalta sekä näitä varten mahdollisesti rahoitusta.

Vuonna 2023 elinvoimatyön kestävyyttä ja vaikuttavuutta parannetaan ennakointityötä kehittämällä. Erityisesti pienten kuntien resurssit ennakointityöhön ovat hyvin rajalliset. Etelä-Karjalan liitolla on lakisääteisiä yleisen ennakkoinnin ja koulutustarpeiden ennakkoinnin yhteensovitus tehtäviä. Ennakointityö lähtee erityisesti elinkeinoelämän tarpeista ja painottuu koulutuksen ja osaamisen ennakointiin. Maakuntaliitto osallistuu LAB-ammattikorkeakoulun Luotain-hankkeeseen, joka on saamassa ESR+ -hankerahoituksen, jolla voidaan koordinoida yhteistyötä entistä paremmin sekä resursoida apua myös pienemmillä kunnilla. Hankkeen kantavana ajatuksena on kehittää ennakointia palveluna siten, että ennakointitieto ja osaaminen tavoittaa kaikki kohderyhmät.

Etelä-Karjalan liitto on tuottanut vuonna 2020 maakunnalle tulevaisuusskenaarioita 2040, joita kuvaavat termit Kurimus, Kämperryys, Karsta ja Kohennus. Koko prosessi on kytkeyty osaksi aluekehityksen maakuntaohjelmatyötä. Nämä skenaariot nähtiin kovin pessimistisinä, mutta 2022 alkanut sota Ukrainassa osoitti, että skenaarioistakaan ei aina löydy oikeaa tulevaisuuspolkua. Näin halusi maakuntaliitto rakentaa tilalle positiivisen skenaarion, Kukoistus, joka viitoittaa tietä yli kriisien kohti uutta kasvuun ja yhteistyöhön rakentuvaa tulevaisuutta. Positiivista skenaariota hyödynnetään pitkän aikavälin suunnittelun pohjana.

Kuva 2. Etelä-Karjalan Kukoistus - skenaario

Maakunnasta tehdään maakuntaohjelmaa sekä positiivista skenaariota toteuttamalla houkuttelevampi paikka yrityksille ja ihmisille. Asukkaille tarjotaan parempia työllisyys- ja koulutusmahdollisuuksia sekä yhteisöllisyyttä luovia aktiviteetteja, jotka edistävät ihmisten hyvinvointia ja terveyttä, lisäävät toimeentuloa sekä ehkäisevät syrjäytymistä. Yritysten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä tiivistetään, jotta siirtymä työelämään olisi mahdollisimman sujuva ja yritykset saisivat osaavaa työvoimaa rekryointitarpeisiinsa. Koulutusmahdollisuudet nähdään merkittävänä vetovoimatekijänä sekä opiskelijoille että yrityksille. Yrittäjyyteen lähtemistä tuetaan ja siihen kannustetaan monipuolisesti. Näin edistetään positiivista ilmapiiriä yrittäjyyden ympärille sekä lisätään maakunnan veto- ja pitovoimaa.

Aluekehitysrahoituksella vauhtia toteutukseen

Maakuntaliiton näkyvin tehtävä on johtaa ja ohjata aluekehitystä positiiviseen suuntaan rahoituksen avuin. Etelä-Karjalan liiton tärkeimpänä instrumenttina toimii Uudistuva ja osaava Suomi – Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelma 2021–2027, joka kattaa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahaston (ESR) sekä Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF = Just Transition Fund) toimet.

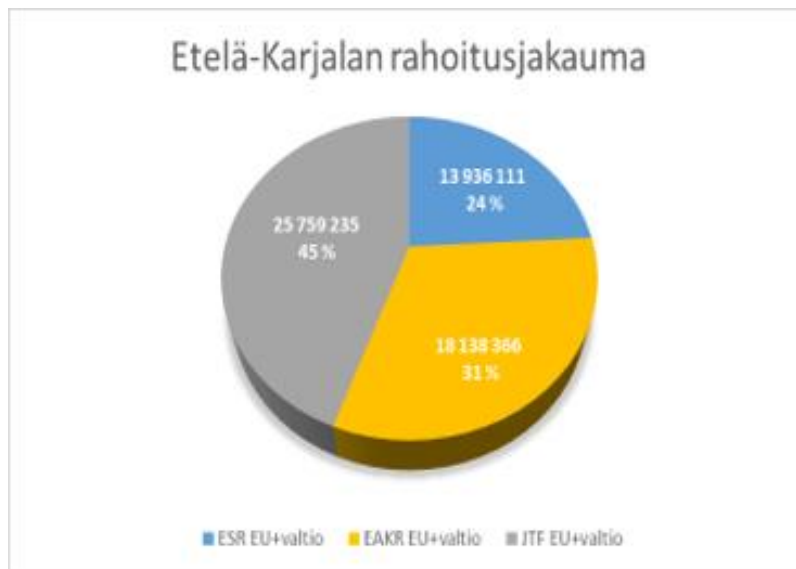
Etelä-Karjalan osuus ohjelman EU- ja valtion rahoituksesta on ohjelmakaudella 2021–2027 yhteensä 57,8 miljoonaa euroa. Lisäksi on huomioitava, että vaikka rakennerahasto-ohjelma Kestäväää kasvua ja työtä 2014–2020 on päättynyt, hankkeita on edelleen käynnissä ja osa niistä (React-EU elpymisrahoituskokonaisuus) on alkanut vasta vuonna 2022 päättyen loppuvuonna 2023.

Alue- ja rakennepolitiikan ohjelma tukee maakuntaohjelman tavoitteita uusista innovaatioista, liike-toiminnan ja työllisyyden kasvusta sekä osaamisen ja osallisuuden vahvistamisesta. EAKR-varoista suunnataan 35 prosenttia vähähiilisen talouden edistämiseen. JTF-rahasto tukee aluetalouden sopeutumista energiaturpeen käytön vähentämisen vai-

kutuksiin. JTF-rahoituksen valmistelu on edelleen kesken syksyllä 2022, mutta rahoituksen odotetaan olevan käytettävissä vuoden 2023 alkupuolella. Maakunnalliset suunnitelmat ovat vielä hyväksynnässä EU:n komissiossa.

Ohjelmakaudelle varatut alue- ja rakennepolitiikanohjelman mukaiset kokonaisrahoitukset esitetään alla olevassa kuvassa.

Kuva 3. Alue- ja rakennepolitiikan ohjelman rahoituksen jakauma Etelä-Karjalassa

Rahoitusohjelman 2021-2027 myöntövaltuuksista kohdentuu vuodelle 2023 Etelä-Karjalan liiton jaettavaksi EAKR-valtuudesta 1,5 miljoonaa euroa ja JTF-valtuudesta jopa 7,27 miljoonaa euroa (sisältäen 2021-2023).

Rakennerahastokaudella 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelman viestintä maakunnassa on Etelä-Karjalan liiton tehtävä. Viestinnän tavoitteena on tehdä EU:n rakennerahastoista rahoitettavaa hanketoimintaa tunnetuksi, kertoa sen tuloksista ja tiedottaa rahoitusmahdollisuuksista hakijoille. Viestintää tehdään yhteistyössä Etelä-Suomen suuralueen kesken.

Kaakkois-Suomi - Venäjä -rajaohjelma 2014 - 2020 viedään loppuun Suomen puolella vuosien 2023-2024 aikana. Etelä-Karjalan liitto toimii ohjelman hallintoviranomaisena. Ohjelman rahoitus on yhteensä n. 77,5 M€, josta teknisen tuen osuus on noin 9 % eli 7,2 M€.

Vuonna 2023 ohjelmatyön keskeisimpiä toimenpiteitä ovat:

- hankkeiden toteutuksen seuranta ja tarkastukset, hankeraporttien tarkastaminen ja maksatusten suorittaminen hankkeille
- takaisinperintöjen käynnistäminen Venäjälle 1.7.2021 jälkeen ohjelman suorittamista maksuista
- käynnissä olevien hankkeiden tavoitteiden ja rahoituksen mahdollisimman täysimääräisen toteutumisen varmistaminen muuttuneessa tilanteessa
- 2014-2020 ohjelman sulkemistoimenpiteiden käynnistäminen

Kansallista rahoitusta (sis. 2022 maakuntien omaehtoisen kehittämisen määrärahan, sopimuksellisuuden edistämiseen tarkoitettu määrärahan sekä alueellisiin innovaatioihin ja kokeiluihin tarkoitettu määrärahan) voidaan jakaa vuosittain sadoista tuhansista jopa yli miljoonaan euroon, mutta ensi vuoden osalta päätöksiä odotetaan myöhemmin. Rahoitusta on ohjattu EU-rahoitusmahdollisuuksia täydentäen sitä pienempiin hankkeisiin sekä alueen elinvoiman kannalta merkittävien kansainvälisten rahoitushakujen hakemusvalmisteluun. Näitä rahoituksia ohjataan myös maakuntiin aluekehityskeskusteluiden pohjalta.

Kestävä kaupunkikehittäminen jatkuu ohjelmakaudella myös EAKR-rahoituksesta. Lappeenranta-Imatra kaupunkiseutu kuuluu mukaan ekosysteemisopimuksen tehneiden kaupunkien joukkoon. Rahoituksen osuus on noin kahdeksan prosenttia EAKR:n budjetista.

Itä-Suomeen kohdistuneet haasteet toivat vuonna 2022 rahoituksellisia instrumentteja täydentämään erityisesti kaakon maakuntien äkillisiä rahantarpeita. TEM:n tavoitteena on käyttää edellä mainittuja rahoitusohjelmia ja jakaa itäiseen Suomeen yhteensä 13,5 miljoonaa euroa. Tarkemmat päätökset näistä maakuntien kesken jaettavista varoista saadaan loppuvuonna 2022.

Aluesuunnittelun merkitys maakunnan ohjauksessa

Maakunnan suunnittelutyöhön kuuluu maankäyttö- ja rakennuslaissa mainittu alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava, jossa esitetään maakunnan kehittämisen tavoitteet. Tavoitteena on kokonaismaakuntakaavan laatiminen Etelä-Karjalan maakunnan alueelle vuoteen 2025 mennessä. Maakuntakaavan tavoitevuosi on 2040. Ajantasainen maakuntakaava on ohjeena kuntien yleiskaavojen ja asemakaavojen laadinnalle. Kaavoitustyötä tehdään tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntien sekä sidosryhmien ja muiden osallisten kanssa.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistaminen on käynnissä ja laki on tarkoitus jakaa kahteen osaan, joista rakentamislakiin kirjattaisiin uudet säädökset rakentamisen ohjaamiseen ja alueiden-käyttölakiin kirjattaisiin nykyiset MRL:n kaavoitusta koskevat pykälät. Uusi laki tulisi voimaan 1.1.2024. Uusi alueidenkäyttölaki ei muuttaisi maakuntakaavan roolia suunnittelujärjestelmässä.

Vuonna 2023 Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n valmistelua jatketaan erillisselvitysten teolla ja kaavaluonnoksen suunnittelulla. 2023 valmistuvia erillisselvityksiä ovat ampumaratojen kehittämissuunnitelma, kaupan selvitys ja paikkatietotarkastelut. Selvitystöiden sisältöön tuo haasteita Venäjän sotatoimien myötä muuttunut tilanne rajaseudulla.

Kaavaluonnos valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä.

Kuva 4. Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n aikataulu

Maakuntaaavatyön lisäksi Etelä-Karjalan liitto antaa lausuntoja kuntien kaavahankkeista. Liitto osallistuu myös kuntien ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen välisiin kehittämiskeskusteluihin ja kuntien kaavahankkeiden viranomaisneuvotteluihin.

Aluekehityslainsäädännön mukaisesti maakunnan liitto vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa. Liikennejärjestelmätyö on tärkeässä roolissa maakunnan elinkeinoelämän ja ihmisten liikkumisen kannalta välttämättömien väylien ja liikkumispalvelujen kehittämisessä. Liikennejärjestelmätyötä ohjaavat Etelä-Karjalan liikennestrategia ja Kaakkois-Suomen liikennestrategia.

Venäjän aloittaman sodan vaikutukset liikennejärjestelmätyöhön ovat olleet dramaattiset. Liikenne12 -suunnitelman investointiohjelman sisältäneistä liikennehankkeista moni jää nyt toteutumatta kokonaan, joten edellä mainitut liikennestrategiat tulee päivittää uuteen muotoon. Strategioiden keskeisiä näkökulmia ovat Euroopan suurimman metsäteollisuuden keskittymän saavutettavuus sekä liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.

Liikennejärjestelmätyössä strategioita edistetään mm. seuraavasti:

- Kaakkois-Suomen kestävän liikkumisen suunnitelman jatkoselvitykset
  - Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon kehittäminen Etelä-Karjalassa - selvitys
  - Alueellisen henkilöjunaliikenteen selvitystyön jatkaminen
- Karjalan radan kehittämisen edunvalvonta
- Sisävesiliikenteen kehittämisen edunvalvonta

Muut elinvoimapalvelut tukemassa aluekehitystä

Aluekehityslain mukaan Etelä-Karjalan liitto vastaa alueensa kulttuuria koskevien suun-

nitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta. Käytännössä kulttuuri tulee nähdä elinvoiman ja hyvinvoinnin lähteenä. Kulttuurityöhön sisältyy olemassa olevan kulttuuritarjonnan koordinoimista, siihen liittyvää tiedon jakamista sekä kulttuuriin liittyvää kehittämistyötä. Maakunnassa tätä työtä ohjaa kulttuurikonklaavi, yhteistyöelin, joka kokoontuu säännöllisesti vaihtamaan ajatuksia sekä pohtimaan uusia nostoja maakunnan kulttuurin elävöittämiseksi. Työtä pyritään vauhdittamaan hanketoiminnalla ja haussa on rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä maakuntaliiton koordinaatiohankkeelle Etelä-Karjalan Kulttuurikunnat. EKKU-hankeella ja alueellisella kehittämistehtävällä tullaan tukemaan kuntien kulttuuritoiminnan laatua, vaikuttavuutta, henkilöstön osaamista, asukkaiden yhdenvertaisuutta ja kuntien keskinäistä yhteistoimintaa.

Matkailun kehittämistä ohjaa Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon kaupunkien ja maakuntien sekä Varkauden seudun yhteinen Saimaa-sopimus, joka kattaa vuodet 2020–2025. Saimaa-sopimuksella pyritään tiivistämään yhteismarkkinointia ja yhteistyötä siten, että ne mahdollistavat asiakkaiden entistä paremman palvelun. Käytännön tekemistä ohjaa ja hallinnoi sopimuksen allekirjoittajien perustama yhdistys, Lake Saimaa ry. Konkreettisia toimia linjataan yhteisessä Saimaan matkailustrategiassa. Matkailun teemoja ja käytännön toimia, joita maakuntaliitto edistää 2023:

- European Region of Gastronomy -titteli Saimaalle ja sen alueen maakunnille vuodelle 2024 tuo paljon kehityksen mahdollisuuksia jo ensi vuoteen
- Imatran erä- ja luontokulttuurimuseon suunnittelutyö etenee tähdäten uuden museon avajaisiin 2026
- Alueen vesistö- ja risteilymatkailun olosuhteita kehitetään lisäksi Kutilan kanavan rakentamista edistävillä toimilla.

Maakuntaohjelman toteuttamisen ympäristövaikutukset ovat pääsääntöisesti positiivisia. Ympäristö ja luonto otetaan huomioon kaikessa toiminnassa. Vihreän ja vähähiilisemmän talouden kehittäminen on yksi Etelä-Karjalan päätavoitteista, mikä edistää samalla ympäristön ja luonnon hyvinvointia sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Luonnon monimuotoisuuden osalta maakuntaliitto tekee tiivistä yhteistyötä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa ja pyrkii edistämään monimuotoisuutta edistävien ohjelmien ja hankkeiden toteutusta maakunnassa.

Ilmastonmuutokseen sopeutumista viedään Etelä-Karjalassa systemaattisesti eteenpäin. Maakunnan liitto saa myös jatkuvasti kansalliselta tasolta uutta tietoa ja toimenpidevaatimuksia, joita kunnissa tulee edistää. Ilmastonmuutokseen voidaan sopeutua kehittämällä ja lisäämällä kuntien ja muiden toimijoiden ympäristötietoisuutta. Tähän täsmätoimeni on Etelä-Karjalassa ympäristöministeriön avustuksella toteutettava ilmastohanke, joka auttaa pienempiäkin kuntia saavuttamaan hiilineutraaliustavoitteet. Ilmastotyöhön sitoutetaan myös maakunnan asukkaita.

Luontomatkaillulla on paljon potentiaalia Etelä-Karjalassa. Maakunnan liitto lisää luontomatkaillun toimintaedellytyksiä muun muassa maakuntakaavatyössä (ml. virkistysalueselvitys ja kansallispuiston perustamisedellytysselvitys), luonnon monimuotoisuustyössä sekä osallistamalla Imatran erä- ja luontokulttuurimuseon kehittämiseen. Museo tulee tarjoamaan hyvän toiminta-alustan maakunnan matkaillu- ja palvelutoimijoille.

Maakunnan kiertotaloustyötä edistetään osallistamalla kiertotalouden Green Deal-sopi-

muksen kehitystyöhön ja osallistamalla alueen kiertotaloustyöhön esimerkiksi hankeyhteistyönä.

Etelä-Karjalan liitto tarjoaa tapahtumakalenterin ja harrastuskalenterin koko maakunnan käyttöön. Kalenterit nähdään tärkeänä kuntien elinvoiman ylläpitäjänä. Tapahtumakalenterin ja harrastuskalenterin tunnettuuden lisääminen toimijoiden keskuudessa on tärkeää.

3.2 Pidetty ja houkutteleva työpaikka

Etelä-Karjalan liiton brändi luo mielikuvaa mukavasta työyhteisöstä, johon halutaan mukaan. Brändin mukaista mielikuvaa usinajatteliijoista ja ilosta lähtevästä voimasta pidetään mukana liiton viestinnässä ja rekrytoinneissa läpi vuoden.

Henkilöstön osaamisen kehittämistä tuetaan työssäoppimisen ja tiimityön kautta sekä tarjoamalla mahdollisuuksia kartuttaa osaamista sekä koko liiton yhteisillä että työntekijä tai tiimikohtaisilla koulutuksilla. Osallistumme verkostotyöhön ja Maakuntien liitot yhdessä -oppien hankkeeseen aktiivisesti. Vuonna 2023 Etelä-Karjalan liitto järjestää vuorollaan itäisen Suomen maakuntien liittojen henkilöstön virkistyspäivät.

Henkilöstöasioissa kiinnitetään edelleen huomiota ajantasaiseen henkilöstöasioiden hoitoon sekä tukea vaativien tilanteiden käsittelyyn mm. varhaisen puuttumisen toimintamallin mukaisesti. Työsuhde-etujen kilpailukykyisyyteen kiinnitetään huomiota ja yhteisöllisyyttä tuetaan osaltaan aktiivisella tyky-toiminnalla.

Toimintaa ohjaavien ohjeiden, suunnitelmien ja sääntöjen valmistelua ja ylläpitoa jatketaan sekä kiinnitetään erityistä huomiota varautumiseen häiriötilanteiden varalta. Henkilöstön käytössä olevien työvälineiden ja toimitilojen ajanmukaisuuden ylläpitoa ja kehittämistä jatketaan, jotta ne tukevat työn tekoa niin läsnä-, etä- kuin hybridityössä. Etä- ja hybridityön käytännöt tukevat työntekemistä työntekijälle vaikutusmahdollisuuksia antaen ja yhteisöllisyydestä huolehtien.

Työhyvinvoinnin kehitystä seurataan vuosittain työhyvinvointitutkimuksella ja henkilöstökertomuksella raportoidaan henkilöstökysymyksiin liittyviä asioita tilinpäätöksen yhteydessä.

3.3 Arvostettu osaaja, edunvalvoja ja yhteistyökumppani

Etelä-Karjalan liiton tavoitteena on olla vahva osaaja, verkostovaikuttaja ja haluttu yh-

teistyökumppani. Tavoitetta tuetaan aktiivisella ja vaikuttavalla viestinnällä liiton eri kanavissa ja tilaisuuksissa yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Viestintävaikuttamisessa painottuvat liiton avaintehtävät, mm. maakuntakaava 2040, edunvalvonta sekä elinvoiman kehittämistä toteuttavat hankkeet ja hankerahoitus.

Etelä-Karjalan liitto tekee maakunnan edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä keskeiset kumppanit ja verkostot tunnistaen osaamiseen ja luotettavaan tietoon pohjautuen. Liitto valvoo maakunnan etuja ministeriöihin, eduskuntaan ja keskusvirastoihin sekä EU:n komissioon ja parlamenttiin. Etelä-Karjalan liitto tekee hyvää yhteistyötä jäsenkuntiansa, kansanedustajien, muiden maakunnan liittojen ja eri sidosryhmien kanssa.

Vaikuttamistyötä tehdään suorilla kontakteilla, kuulemisten ja lausuntojen kautta sekä erilaisissa työryhmissä. Etelä-Karjalan liitto järjestää vaikuttajatapaamisia ja -vierailuja maakuntaan. Viestinnällä on kaiken kaikkiaan tärkeä rooli vaikuttamistyössä. Sillä lisääntään tunnettuutta paitsi Etelä-Karjalan liiton toiminnasta myös koko maakunnasta ja luodaan maakuntaidentiteettiä. Etelä-Karjalan liitto jatkaa vuonna 2023 maakuntapäivän järjestämistä kunnille ja keskeisille kehittäjätahoille.

Liitto toimii strategiansa mukaisesti kokoavana voimana maakunnan sisäisen vuoropuhelun lisääjänä. Etelä-Karjalan liitto koordinoi Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseudun yhteistyötä.

Etelä-Karjalan liiton edunvalvonnassa painottuvat vuoden 2023 aikana Suomen seuraavaan hallitusohjelmaan vaikuttaminen ja itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimien jatkuminen, ns. Itä-Suomi-paketin toimeenpano. Tavoitteena on, että seuraava hallitus jatkaa paitsi rajaturvallisuuteen niin myös rajaseudun elinvoiman kehittämiseen liittyviä toimia, joista valtiosihteerityöryhmä linjasi alkusyksystä 2021.

Yksittäisistä hankkeista tai toimenpidekokonaisuuksista maakunnan kannalta keskeisiä edistettäviä asioita ovat:

- Laadukkaan, houkuttelevan ja monipuolisen korkeakoulukeskittymän sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimintaedellytysten vahvistaminen maakunnassa
- Vetylaakson rakentuminen ja vihreän energian sekä bio- ja kiertotalouden investoinnit
- Sähkönsiirtoverkon kapasiteetin kehittäminen vastaamaan uusiutuvan energian tuotantopotentiaalia
- Luumäki - Joutseno –kaksoisraiteen eteneminen (ratasuunnitelma valmistuu 2024, jonka jälkeen toteutus)
- Nopean itäradan suunnittelun eteneminen
- Imatran erä- ja luontokulttuurimuseon suunnittelu, investointirahoitus ja toteutus vuoteen 2027 mennessä
- Kutilan kanavahankkeen suunnittelun eteneminen
- Nopeiden tietoliikenneyhteyksien kehittäminen
- Hyvinvointialueen rahoituksen riittävyys
- EU-rahoituskauden 2028 – 2034 ratkaisuihin vaikuttaminen siten, että Venäjän raja-seudut nostettaisiin kaikissa EU- ja kansallisissa tukivälaineissä samaan tukikategoriaan harvan asutuksen alueiden rinnalla

Etelä-Karjalan maantieteellinen sijainti EU:n ulkorajalla nykyisessä tilanteessa tekee

maakunnan toimintaympäristöstä entistä haastavamman, mikä heijastuu monella tapaa maakunnan tehtäviin ja kehittämistoimintaan. Kansainvälinen yhteistyö on merkittävä mahdollisuus maakunnan ulkopuolelta tulevan rahoituksen hankkimisessa ja maakunnan toimintaedellytysten parantamisessa sekä varmistamisessa. Kansainvälisten rahoitusinstrumenttien tehokkaalla hyödyntämisellä sekä kansainvälisillä hankkeilla voidaan tukea ja edistää maakunnan strategisten tavoitteiden toteutumista. Kansainvälisten hankkeiden, verkostojen ja yhteistyöalueiden merkitys kehittämisvälineenä tulee jatkossa korostumaan. Se edellyttää jatkuvaa kansainvälistä verkostotyötä ja kansainväliin rahoitusinstrumentteihin liittyvää osaamista.

Vuoden 2023 aikana pyritään löytämään ratkaisuja yhdessä kumppaneiden kanssa Etelä-Karjalan näkyvyyden lisäämiseksi EU-tasolla Brysselissä. Lisäksi edunvalvontaa kansainvälisten EU-ohjelmien suhteen eurooppalaisiin päättäjiin tehdään mm. Euroopan raja-alueiden liiton (AEBR) kautta.

Etelä-Karjalan liitto on tehnyt vuosia yhteistyötä Koillis-Ukrainassa sijaitsevan Harkovan alueen kanssa, ja alueiden välillä on olemassa yleisluonteinen yhteistyösopimus. Yhteyksiä pidetään yllä myös Venäjän hyökkäyssodan aikana.

4 Toiminnallinen tehokkuus

Liiton henkilöstö osallistuu joustavasti eri yksiköiden tehtävien hoitoon ja projektien toteutukseen, mikä tehostaa resurssien käyttöä, edesauttaa toiminnan tuloksellisuutta sekä monipuolistaa työntekijöiden tehtävien sisältöä. Tiimityöskentelytaitojen kehittämisellä ja tiimityöskentelyllä saadaan henkilöstön osaamista laajemmin ja tehokkaammin organisaation käyttöön.

EU- ja kansallisia kehittämisvaroja sekä Etelä-Karjalan kehittämisrahaston varoja ohjataan maakuntaohjelman tavoitteita tukeviin toimenpiteisiin. Etelä-Karjalan liitto toimii aktiivisena kehittäjänä ja hakee rahoitusta myös liiton ulkopuolisista lähteistä, silloin kun kyseessä on liiton strategisia tavoitteita tukeva kehittämistoiminta ja sen asianmukainen resurssointi pystytään järjestämään. Kehittämishankkeiden omarahoitusosuudet pyritään pitämään pieninä sekä hankkimaan omarahoitukseen ulkopuolista rahoitusta. Oma henkilöstö osallistuu hanketoimintaan, jos se tehtäväjärjestelyjen avulla on mahdollista, riittävä asiantuntemus on olemassa eikä ydintehtävien hoitaminen vaarannu.

5 Organisaatio ja henkilöstö

5.1 Liiton toimiala, organisaatio ja henkilöstö

Jäsenkuntien hyväksymässä ja 1.1.2016 voimaan tullessa perussopimuksessa määritellään liiton toimiala seuraavasti: Etelä-Karjalan liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden eduksi, elinolojen, kuntien, elinkeinoelämän, kulttuurin ja ympäristön kehittäjänä.

Maakuntahallituksen työvaliokunta ja maakuntajohtaja hoitavat yhdessä suurimmat edunvalvonta-asiat. Lisäksi edunvalvontatyötä tekee moni liiton työntekijä eri yksiköissä.

Viraston johtoryhmätyöskentelyyn osallistuvat maakuntajohtaja, elinvoimajohtaja, hallinto- ja kehittämisjohtaja, ohjelmajohtaja, viestintäpäällikkö ja henkilöstön edustaja.

Henkilökunta jakautuu yksiköittäin arvioituna vuonna 2023 seuraavasti (joista määrääkisiä):

- Hallinto- ja kehittämispalvelut: 8 (0)
- Elinvoima: 15 (1)
- Rajaohjelmat: 5 (0)

Johdon yksikössä työskentelee vain maakuntajohtaja.

Vuonna 2023 henkilökunnan määrä alenee edelleen verrattuna kahteen edeltävään vuoteen projektitoiminnan vähenemisen ja CBC-yksikön henkilöstömäärän alenemisen myötä.

5.2 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Etelä-Karjalan liiton henkilöstö tekee asiantuntijatyötä, jossa olennaista on oman alan asiantuntijuuden ja osaamisen kehittäminen, verkostomainen toiminta ja itsenäinen työote. Tulostavoitteiden saavuttamiseksi jatkossakin huolehditaan siitä, että virastolla on tarpeita vastaava, tulokselliseen toimintaan kykenevä, ammattitaitoinen, pätevä, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö. Ennen rekrytointeja harkitaan tarkasti tehtäväjärjestelyjä ja resurssien kohdentamista.

Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on:

- Henkilöstö sitoutuu Etelä-Karjalan liitossa työskentelyyn ja pitää liitossa työskenteleä ja työtehtäviä mielekkäinä.
- Henkilöstö sitoutuu osaamisensa jatkuvaan kehittämiseen, mitä tuetaan koulutuksella ja ohjauksella.
- Työhyvinvointi säilyy vähintään nykytasolla ja mahdollisiin ongelmiin pureudutaan välittömästi.
- Työssä oppimista sekä työkyvyn ja -motivaation säilyttämistä tuetaan.

Vuosittain pidetään kehityskeskustelut ja joka toinen vuosi työsuoriutumisen arviointikeskustelut. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua omaa ja työyhteisön osaamista tukeviin koulutuksiin. Vuoden 2022 aikana aloitettuja koko henkilöstön yhteisiä koulutuksia jatketaan ja tuetaan osallistumista Maakuntien liitot yhdessä oppien -hankkeeseen. Organisaation toiminnan ja työhyvinvoinnin kehittäminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa jatkuu, tyky-toimintaan varataan vuosittain määräraha ja henkilöstöllä on käytössä liikunta- ja kulttuurietu.

Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti n. kuukauden välein. Johtoryhmän työskentelyn suuntaamista strategisten asioiden ja prosessien säännöllisen seurannan suuntaan jatketaan. Keskeisiä substanssiasioita käsitellään joka toinen viikko koko henkilöstön yhteisissä kokouksissa. Lisäksi yksiköt ja tiimit kokoontuvat säännöllisesti. Henkilöstöasioita käsitellään ns. Viisikossa, johon kuuluvat eri henkilöstöryhmien edustajat ja työnantajan edustajat.

Suunnittelukaudella viraston henkilökunnasta lakisäateisen alimman vanhuuseläkeiän saavuttaa tai on jo saavuttanut neljä henkilöä. Pakollisen eroamisiän (68 v.) saavuttaa kaksi henkilöä. Rekrytointikäytännöissä noudatetaan lainsäädännöstä tulevien vähimmäisehtojen lisäksi laajaa avoimuutta. Uusien työntekijöiden töiden aloitusta tuetaan

perehdyttämisspaketilla sekä perehdyttämiskeskusteluilla. Tiimi- ja työparityöskentelyä pyritään tukemaan aina, kun mahdollista.

6 Talousarvion yleisperustelut

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2021	ENN 2022	TA 2022	TA 2023
Toimintatuotot yhteensä	3 730 098	3 915 172	3 576 574	3 972 727	3 452 310
Toimintakulut yhteensä	-3 469 427	-3 965 987	-3 513 919	-4 013 727	-3 497 310
Toimintakate	260 671	-50 815	62 655	-41 000	-45 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	14 076	-3 000	1 329	-3 000	-5 000
Vuosikate	274 746	-53 815	63 984	-44 000	-50 000
Suunnitelman mukaiset poisotot	-3 976	-6 185	0	-6 000	0
Tilikauden tulos	270 770	-60 000	63 984	-50 000	-50 000
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	270 770	-60 000	63 984	-50 000	-50 000
VARSINAINEN TOIMINTA	TP 2021	TA 2021	ENN 2022	TA 2022	TA 2023
Toimintatuotot yhteensä	2 307 440	2 290 500	2 332 020	2 331 893	2 305 717
Toimintakulut yhteensä	-2 036 752	-2 270 623	-2 231 801	-2 298 295	-2 296 917
Toimintakate	270 688	19 877	100 220	33 598	8 800
RAJAOHJELMAT	TP 2021	TA 2021	ENN 2022	TA 2022	TA 2023
Toimintatuotot yhteensä	952 823	1 065 164	770 638	1 192 920	687 293
Toimintakulut yhteensä	-952 842	-1 065 164	-770 628	-1 192 920	-687 293
Toimintakate	-19	0	10	0	0
PROJEKTITOIMINTA	TP 2021	TA 2021	ENN 2022	TA 2022	TA 2023
Toimintatuotot yhteensä	469 834	559 508	473 916	447 914	459 300
Toimintakulut yhteensä	-479 833	-630 200	-511 490	-522 512	-513 100
Toimintakate	-9 998	-70 692	-37 575	-74 598	-53 800

Liiton toiminta voidaan jakaa kolmeen osaan:

- Varsinainen (jäsenkuntien maksuilla rahoitettava) toiminta
- Rajaohjelmat (CBC)
- Projektitoiminta

Varsinaisen toiminnan tuotot koostuvat pääosin jäsenkuntien maksuosuuksista. Toimintakuluista valtaosa on henkilöstökuluja (osuus kuluista 65,1 %).

Rajaohjelmien tekninen tuki on koko ohjelmakaudella 7,2 m€, jota voidaan käyttää 1.5.2017 – 30.9.2024 välisenä aikana. Hankebudjetin 70,3 m€ maksatukset tapahtuvat 31.12.2023 mennessä ja eivät näy tuloslaskelmassa, koska kirjaukset tapahtuvat tasetta vastaan. Päätöksenteko ohjelmassa tapahtuu mukana olevien maakunnan liittojen muodostamissa seuranta- ja valintakomiteoissa.

Ulkopuolisen rahoituksen toteutuessa projekteja on meneillään tai alkaa yhteensä kuusi. Niiden rahoitus tulee eri lähteistä (EU, valtio, kunnat, yksityiset) ja yleensä vaaditaan myös omarahoitusta, jonka suuruus vaihtelee. Osaan hankkeista omarahoitusta saadaan myös ulkoisista lähteistä. Projektien toimintakate osoittaa omarahoituksen määrän.

Toimitilojen hankintaa varten otettiin vuonna 2007 lainaa 960 t€, jota lyhennetään vuosittain 48 t€. Lainaa on jäljellä vuoden 2023 lopussa 192 t€.

Vuoden 2023 talousarvio on -50 t€ alijäämäinen. Alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämästä.

Liiton maksuosuus on noin 18,39 €/asukas.

Liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutin perusrahoituksen 33 638 euroa ja siirtää sen suoraan Allergia- ja Ympäristöinstituutille.

Toimitilat

Joulukuussa 2007 liitto siirtyi osoitteeseen Kauppakatu 40. Liitto omistaa Keskinäinen Kiinteistö Oy Maakuntagalleriassa seuraavat tilat: Kaikki 5. kerroksen toimistotilat 577,5 m², kokoustila 4. kerroksessa 78,5 m², osuus (34 %) kokoustilasta 1. kerroksessa 113,0 m² ja 15 autopaikkaa.

7 Jäsenkuntien maksosuudet

Se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden maksuosuuksina. Jäsenkuntien maksosuudet kuntayhtymän menoihin määräytyvät edellisenä kalenterivuonna toimitetussa kunnallisverotuksessa kertyneiden verotulojen suhteessa. Maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana maakuntahallituksen määräämissä erissä ja määrääminä aikoina.

Vuoden 2023 jäsenkuntien maksuosuuksista on taulukko kohdassa Taloussuunnitelma.

8 Talousarvion sitovuustaso ja täytäntöönpano

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Taloussuunnitelma laaditaan kuntalain 110 §:n mukaan kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Taloussuunnitelma sisältää vuodet 2023-2025.

Talousarviorakenne

Taloussuunnitelma muodostuu tuloslaskelmasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta ja sisältää varsinaisen toiminnan lisäksi CBC-ohjelman ja projektitoiminnan. Taloussuunnitelma laaditaan siten, että mukana ovat hankkeiden kaikki tuotot ja kulut. CBC-ohjelman osalta mukana ovat teknisen tuen tuotot ja kulut, mutta taseen sisällä liikkuvat hankkeiden maksatukset (= välitettäviä varoja) eivät.

Yleisperusteluissa esitetään liiton taloudellisen tilanteen kehittyminen sekä tietoja ta-

lousarvion painopistealueista. Yksikköjen suunnitelmat sisältävät myös toiminnalliset tavoitteet ja mittarit, jotka esitetään taulukkona liitteessä.

Tuloslaskelmassa esitetään tuotot ja kulut pääluokittain eriteltyinä sekä suunnitelman mukaiset poistot. Investointiosa on tyhjä, koska liitolla ei ole tiedossa merkittäviä tarpeita. Rahoitusosa sisältää pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhentämisen sekä taseen purkua.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä on talousarvion loppusumma (tilikauden yli/alijäämä). Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavoitteista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Suoritettavoitteet ja tunnusluvut ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteissa kuvattua toiminnallista linjaa.

9 Kuntayhtymähallinto

Maakuntavaltuusto

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, joka päättää liiton toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet. Maakuntavaltuusto hyväksyy vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarvio. Maakuntavaltuusto hyväksyy kehittämisen kannalta tärkeimmät asiakirjat eli maakuntaohjelman ja maakuntakaavan.

Maakuntavaltuusto pitää vuonna 2023 vähintään kaksi kokousta. Valtuustoseminaareja järjestetään tarpeen mukaan. Kevätvaltuusto hyväksyy toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapaudet. Syysvaltuusto määrää jäsenkuntien maksuosuudet sekä hyväksyy seuraavan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelman.

Jäsenkuntien kunnanvaltuustot valitsivat nykyisen maakuntavaltuuston vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Kustakin jäsenkunnasta on valittu yksi jäsen jokaista alkavaa 5 000 asukasta kohti. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Näin maakuntavaltuuston jäsenmääräksi muodostuu 28 henkilöä.

Maakuntavaltuusto valitsee vuosittain puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Maakuntahallitus

Kuntayhtymällä on maakuntavaltuuston valitsema hallitus. Maakuntahallitukseen kuuluu 9 jäsentä ja kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.

Maakuntahallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa heinäkuuta lukuun ottamatta. Maakuntahallituksen kokouksiin osallistuvat myös maakuntavaltuuston puheenjohtajisto. Maakuntahallitus seuraa ja ohjaa valtuuston hyväksymän toimintasuunnitelman tulostavoitteiden toteutumista, ohjaa maakuntajohtajan ja liiton sekä antaa lisäksi merkittävät lausunnot.

Maakuntahallituksen jäsenet ovat myös maakunnan yhteistyöryhmän jäseniä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan asettaa maakuntavaltuusto toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla maakuntavaltuuston jäseniä. Tarkastuslautakunta vastaa liiton toiminnan valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa.

Maakunnan yhteistyöryhmä

Maakuntahallitus asettaa maakunnan yhteistoimintaryhmän EU-rahoitusta ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista varten.

10 Taloussuunnitelma

Tuloslaskelmaosa

Taloussuunnitelma 2023 - 2025 (talousarvio 2023)

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 294 917	2 328 293	2 305 717	2 351 831	2 398 868
Tuet ja avustukset	1 434 132	1 644 434	1 146 593	1 150 000	1 150 000
Muut toimintatuotot	1 048	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	3 730 098	3 972 727	3 452 310	3 501 831	3 548 868
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 416 751	-2 553 004	-2 277 126	-2 347 717	-2 406 627
Palvelujen ostot	-865 961	-1 146 989	-1 002 184	-931 114	-920 241
Muut toimintakulut	-186 715	-313 734	-218 000	-218 000	-218 000
Toimintakulut yhteensä	-3 469 427	-4 013 727	-3 497 310	-3 496 831	-3 544 868
Toimintakate	260 671	-41 000	-45 000	5 000	4 000
				0	0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	14 076	-3 000	-5 000	-5 000	-4 000
				0	0
Vuosikate	274 746	-44 000	-50 000	0	0
				0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 976	-6 000	0	0	0
				0	0
Tilikauden tulos	270 770	-50 000	-50 000	0	0
				0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
		0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	270 770	-50 000	-50 000	0	0

Investointiosa

Investointilaskelmat 2023 - 2025

HANKE	KUST.ARVIO	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot						

Rahoituslaskelmaosa

Rahoituslaskelmat 2023 – 2025

RAHOITUSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tulorahoitus					
Vuosikate	274 746	-44 000	-50 000	0	0
Tulorahoituksen korjauuserät	0	0	0	0	0
Tulorahoitus yhteensä	274 746	-44 000	-50 000	0	0
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	460	0	0	0	0
Investoinnit yhteensä	460	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	275 207	-44 000	-50 000	0	0
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Antolainojen lisäys	0	0	0	0	0
Antolainojen vähennys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-611 040	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-659 040	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000
Kassavarojen muutos	-383 833	-92 000	-98 000	-48 000	-48 000

Jäsenkuntien maksuosuudet 2023

Kunnallisvero 2021, verohallinnon tilasto
1.11.2022

Kunta	Kunnallisvero 2021	%-osuus	E-K liiton maksuosuus	Allergia- ja ympäristö-instituutti	Yhteensä €
Lappeenranta	265 211 001	58,61	1 351 459	19 716	1 371 176
Imatra	92 623 527	20,47	471 990	6 886	478 876
Lemi	10 187 324	2,25	51 912	757	52 670
Luumäki	14 036 384	3,10	71 526	1 043	72 570
Parikkala	13 524 873	2,99	68 920	1 005	69 925
Rautjärvi	10 628 172	2,35	54 159	790	54 949
Ruokolahti	17 825 770	3,94	90 836	1 325	92 162
Savitaipale	10 264 051	2,27	52 303	763	53 066
Taipalsaari	18 173 820	4,02	92 610	1 351	93 961
Yhteensä	452 474 922	100,00	2 305 717	33 638	2 339 355

Liite 1.

Avaintehtävät
<p>1. Edistetään maakunnan elinvoimaa toteuttamalla Etelä-Karjalan maakuntaohjelmaa 2022–2025 rahoituksen sekä asiantuntija- ja verkostotyön avulla</p> <p>2. Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n valmistelu</p> <p>3. Edunvalvonnassa vaikutetaan erityisesti hallitusohjelmaan ja sen toimeenpanoon sekä kaakkoisen rajaseudun kehittämisrahoitukseen</p> <p>4. Organisaation toiminnan ja osaamisen kehittäminen työhyvinvoinnin huomioivalla tavalla sekä hyvä työnantajakuva säilyttäen</p>

Tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Mittari	Toteuma
Etelä-Karjalan liiton asiantuntija-, verkosto-, projekti- ja edunvalvontatyöllä kehitetään Etelä-Karjalan elinvoimaa	Sidosryhmä-/asiakastytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)	
Etelä-Karjalan liitto on vahva verkostovaikuttaja ja haluttu yhteistyökumppani	Sidosryhmä-/asiakastytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)	
Etelä-Karjalaan kohdennetaan elinvoimaa vahvistavia toimia ja maan hallitusohjelmassa tunnistetaan rajamaakunnan kehittämistarpeet	Itäisen Suomen tukipaketin toimeenpano etenee Hallitusohjelma sisällöt tukevat rajamaakunnan elinvoimaa	
Maakuntakaavoitusta ja maakuntaohjelmaa koskevat suunnittelutehtävät etenevät tavoiteaikataulun mukaisesti	Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n kaavaluonnos valmistuu vuoden 2023 aikana Maakuntaohjelman seurantaraportti on laadittu vuoden 2023 loppuun mennessä.	

Työhyvinvointi hyvällä tasolla	Työhyvinvointikyselyvastausten keskiarvo pysyy vähintään 2022 tasolla (3,78)	
Positiivinen työnantajakuva säilyy	Jokaisessa työhaussa tehtävä saadaan täytettyä pätevällä hakijalla Työhyvinvointikyselyvastausten mukaan vähintään kolme työntekijää neljästä suosittelee työpaikkaa tuttavalle	